



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hyvinvointialueiden rahoituksen ja talouden näkymät 2027-2030

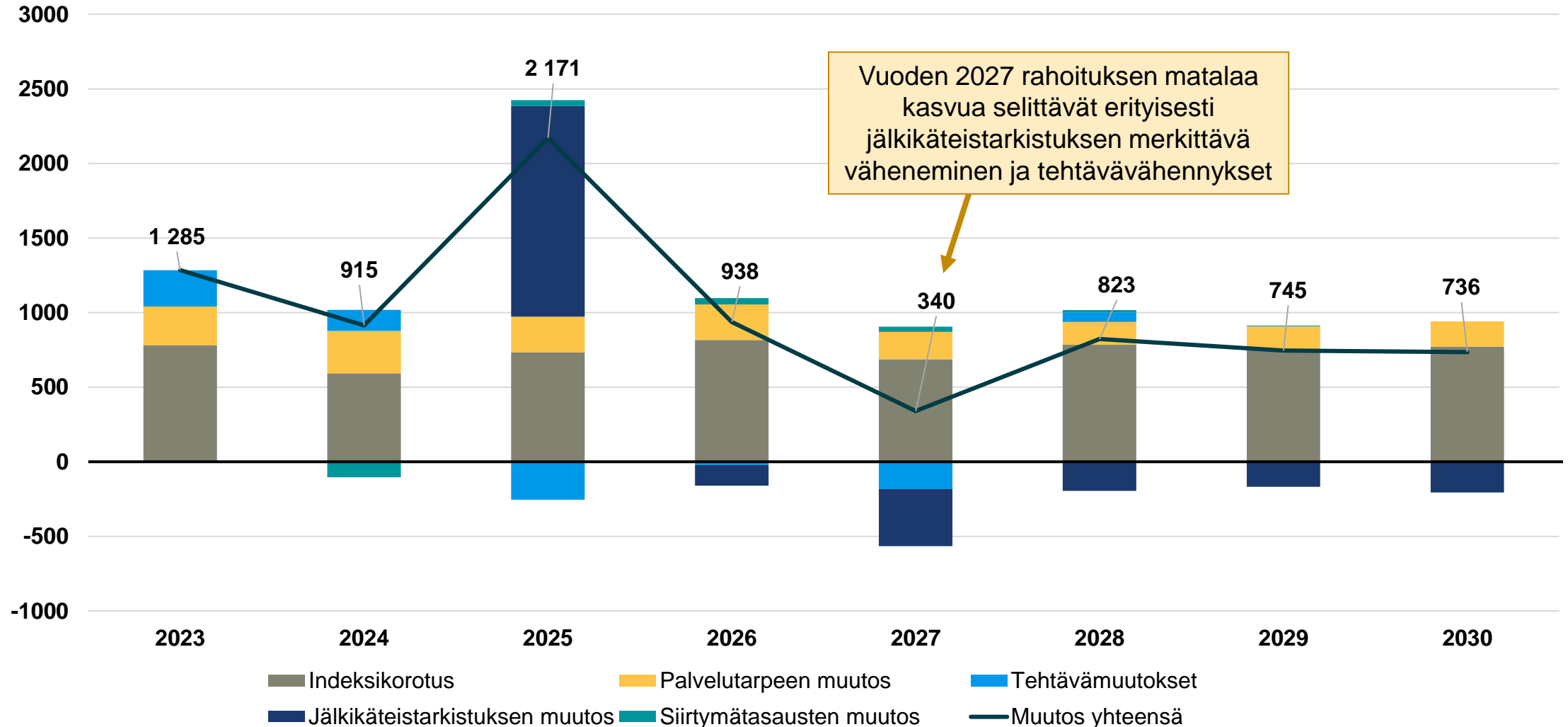
PARLAMENTAARINEN HYVINVOINTIALUEIDEN TULEVAISUUSTYÖ
12.5.2026

ANTTI VÄISÄNEN, JOHTAVA ERITYISASiantuntija
VM/HYVINVOINTIALUEOSASTO

Hyvinvointialueiden rahoitus vuosina 2027-2030

- Rahoitusura tulee tiukkenemaan tulevalla kehyskaudella suhteessa hyvinvointialueiden ensimmäisiin vuosiin
- Rahoituksen tulevaan kehitykseen vaikuttavat
 - Hyvinvointialueindeksi
 - Palvelutarpeen kasvuarvio
 - Parantunut taloudellinen tilanne ja rahoituksen laskeva jk-tarkistus
 - Tehtävämuutokset (sis. asiakasmaksumuutokset)
 - Siirtymätasaus ja sen porrastus
 - Rahoituslain III paketissa esitetyt muutokset

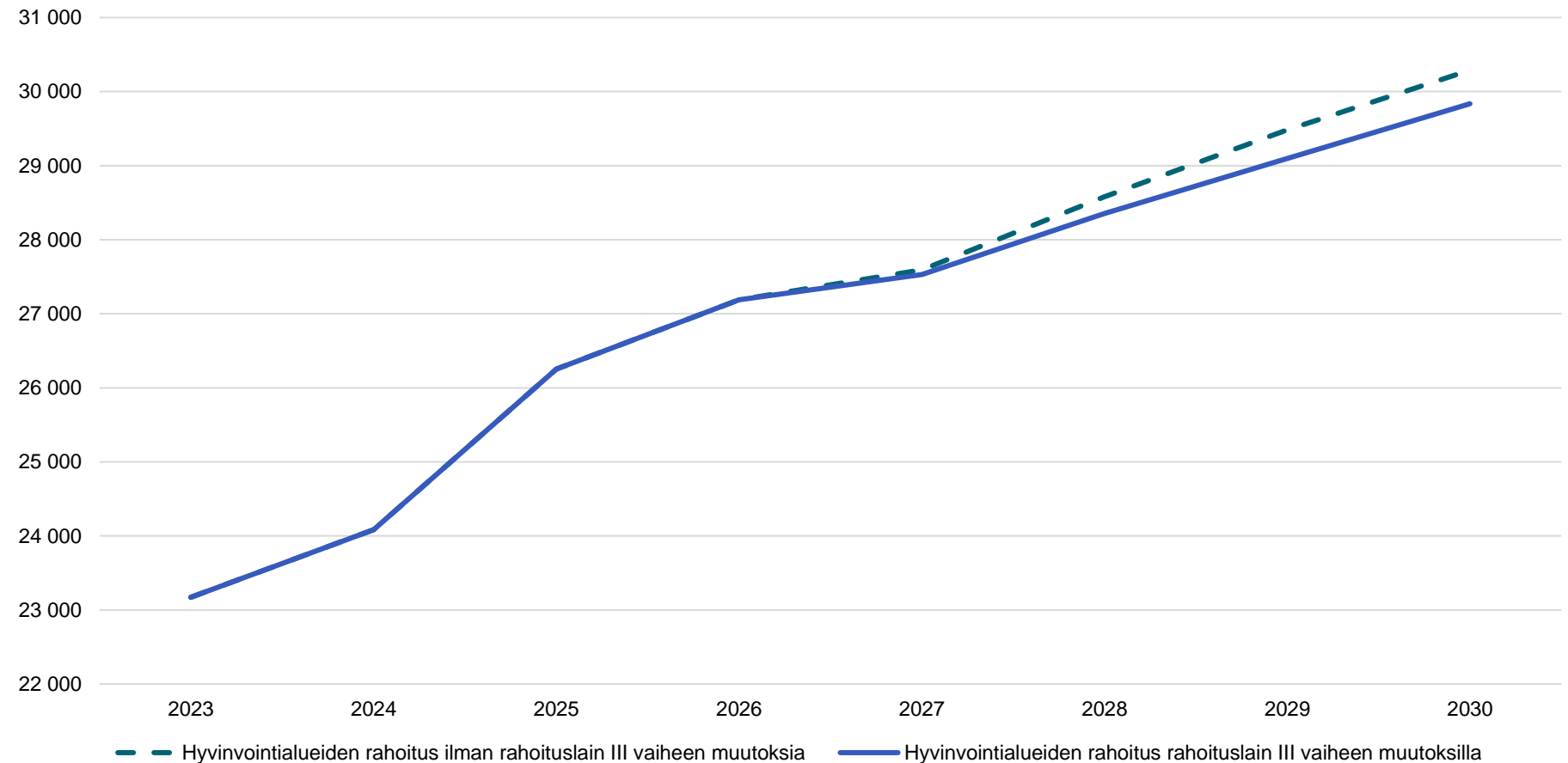
Hyvinvointialueiden rahoituksen kasvu osatekijöittäin 2023–2030, milj. euroa



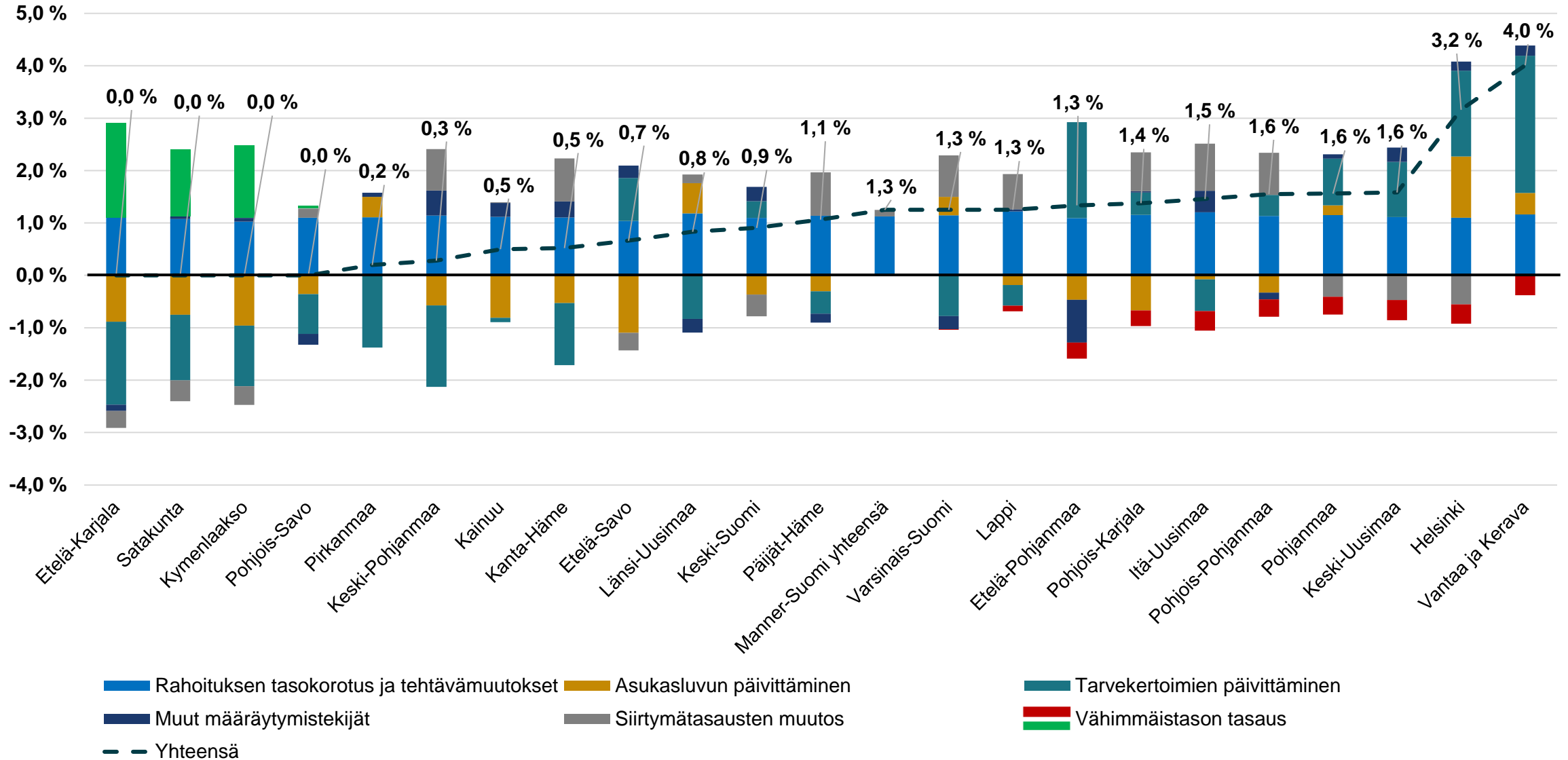
Jälkikäteistarkistuksen muutos sisältää myös rahoituksen pohjassa olevan jälkikäteistarkistuksen muutoksen, joka on tosiasiaa osa indeksikorotusta ja palvelutarpeen muutosta.

Hyvinvointialueiden rahoituslain III vaiheen muutosten vaikutus rahoituksen kehitykseen

- Rahoituslain III vaiheen muutokset toteuttavat hallitusohjelmassa sovittuja säästöjä
- Arvioitu nimellinen vaikutus rahoitukseen tasoon*
 - noin 66 milj. euroa 2027 (0,2%);
 - 230 milj. euroa vuonna 2028 (0,8%)
 - 388 milj. euroa vuonna 2029 (1,3%)



Hyvinvointialueiden rahoituksen muutokset osatekijöittäin, 2026–2027 (ennakollinen rahoituslaskelma 30.4.2026)



Rahoituslaskelma 2026–2030*, euroa ja vuosimuutos(%)

Hyvinvointialue	2026	2027	2028	2029	2030
Helsinki	3 088	3 186	3 313	3 415	3 523
Vantaa ja Kerava	1 263	1 314	1 395	1 445	1 497
Länsi-Uusimaa	2 035	2 051	2 124	2 195	2 269
Itä-Uusimaa	438	444	468	486	500
Keski-Uusimaa	879	893	942	970	997
Varsinais-Suomi	2 433	2 463	2 546	2 635	2 708
Satakunta	1 087	1 087	1 087	1 099	1 115
Kanta-Häme	828	833	844	860	878
Pirkanmaa	2 583	2 588	2 651	2 727	2 809
Päijät-Häme	996	1 007	1 031	1 063	1 087
Kymenlaakso	904	904	904	904	912
Etelä-Karjala	614	614	614	624	635
Etelä-Savo	783	789	798	808	818
Pohjois-Savo	1 332	1 332	1 358	1 387	1 418
Pohjois-Karjala	881	893	918	945	966
Keski-Suomi	1 310	1 322	1 353	1 382	1 411
Etelä-Pohjanmaa	1 014	1 028	1 053	1 071	1 091
Pohjanmaa	863	876	912	935	955
Keski-Pohjanmaa	344	345	354	365	373
Pohjois-Pohjanmaa	2 052	2 084	2 175	2 229	2 284
Kainuu	416	418	424	430	436
Lappi	1 048	1 061	1 092	1 125	1 151
Manner-Suomi yht.	27 190	27 530	28 353	29 099	29 834

Hyvinvointialue	2026	2027	2028	2029	2030
Helsinki	4,6 %	3,2 %	4,0 %	3,1 %	3,1 %
Vantaa ja Kerava	5,2 %	4,0 %	6,1 %	3,6 %	3,6 %
Länsi-Uusimaa	4,1 %	0,8 %	3,5 %	3,3 %	3,4 %
Itä-Uusimaa	2,9 %	1,5 %	5,3 %	3,9 %	2,9 %
Keski-Uusimaa	2,2 %	1,6 %	5,5 %	3,0 %	2,8 %
Varsinais-Suomi	4,3 %	1,3 %	3,4 %	3,5 %	2,8 %
Satakunta	1,5 %	0,0 %	0,0 %	1,1 %	1,4 %
Kanta-Häme	3,0 %	0,5 %	1,3 %	1,9 %	2,1 %
Pirkanmaa	2,9 %	0,2 %	2,4 %	2,9 %	3,0 %
Päijät-Häme	4,3 %	1,1 %	2,4 %	3,2 %	2,3 %
Kymenlaakso	1,2 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,9 %
Etelä-Karjala	1,3 %	0,0 %	0,0 %	1,7 %	1,8 %
Etelä-Savo	3,4 %	0,7 %	1,2 %	1,3 %	1,2 %
Pohjois-Savo	3,3 %	0,0 %	2,0 %	2,1 %	2,2 %
Pohjois-Karjala	5,2 %	1,4 %	2,8 %	3,0 %	2,2 %
Keski-Suomi	3,1 %	0,9 %	2,3 %	2,1 %	2,1 %
Etelä-Pohjanmaa	5,1 %	1,3 %	2,4 %	1,7 %	1,9 %
Pohjanmaa	2,3 %	1,6 %	4,1 %	2,4 %	2,2 %
Keski-Pohjanmaa	3,1 %	0,3 %	2,6 %	3,1 %	2,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,6 %	1,6 %	4,4 %	2,5 %	2,5 %
Kainuu	3,0 %	0,5 %	1,4 %	1,4 %	1,5 %
Lappi	3,8 %	1,3 %	3,0 %	3,0 %	2,3 %
Manner-Suomi yht.	3,6 %	1,3 %	3,0 %	2,6 %	2,5 %

Hyvinvointialueiden talouden näkymistä

The background is a solid teal color. It features several thin, white, curved lines that sweep across the frame from the bottom and sides towards the top right, creating a sense of movement and depth.

Hyvinvointialueiden talouden tilanteesta

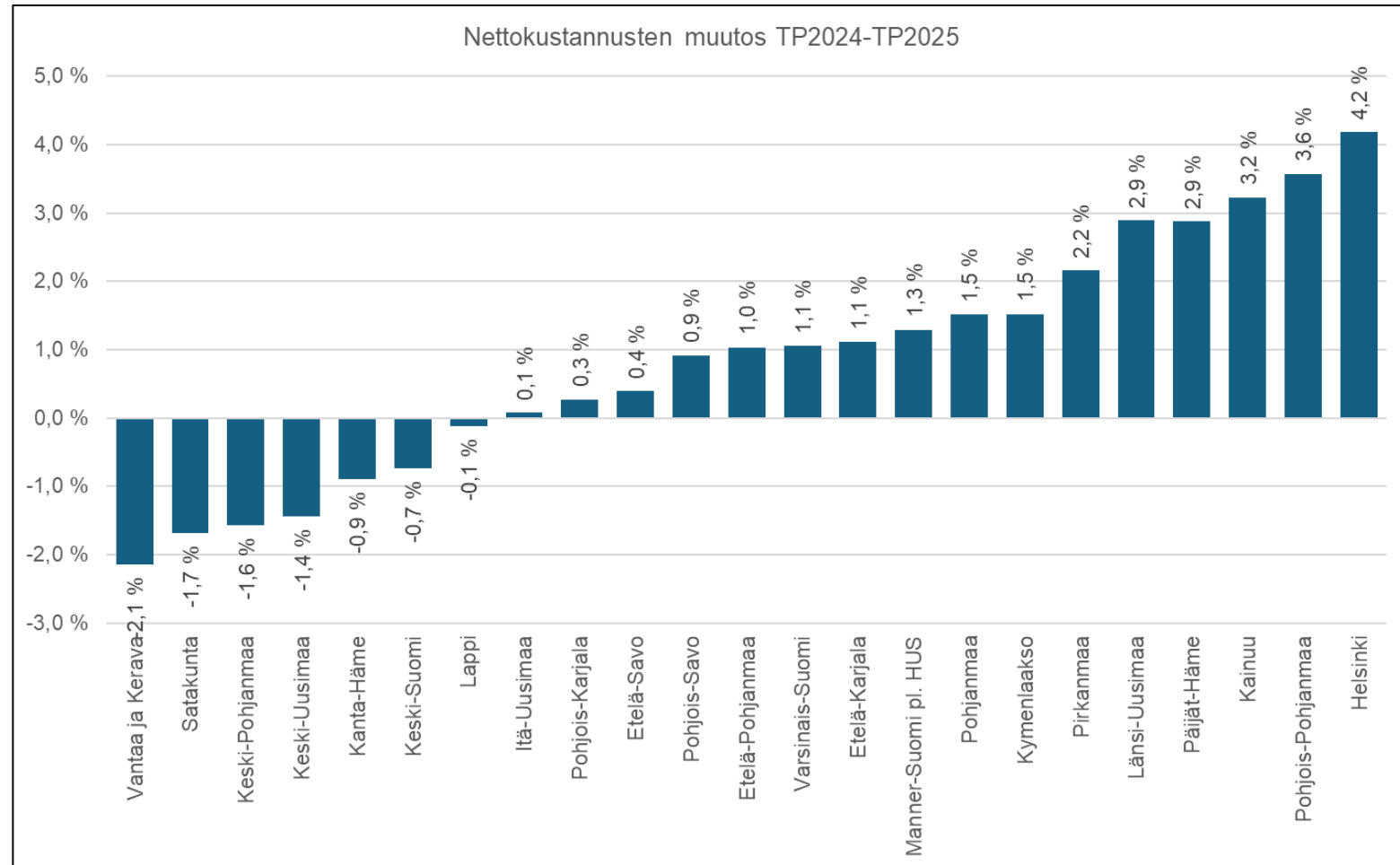
- Hyvinvointialueiden toiminta käynnistyi vuonna 2023 haastavassa taloudellisessa tilanteessa
 - Taustana hajanainen järjestämisvastuu / kuntayhtymä
 - Ulkopuoliset tekijät, palkkaratkaisu, hintojen nousu
 - Nettokustannusten kasvu 12 % vuonna 2023, alijäämä yli 1,3 mrd. euroa
- Kustannuskehitys taittui vuonna 2024 (2,9 %), mutta alijäämäisyys säilyi (1,1 mrd. euroa)
- Vuonna 2025 tapahtui selvä käänne parempaan, nettokustannusten kasvu maltillista (1,3 %)
 - Rahoituksen jälkikäteistarkistus
 - Alueiden uudistus- ja sopeutustoimien toimeenpano sekä kertaluonteiset erät painoivat kustannuskehitystä
 - Ylijäämä noin 730 milj. euroa. Kertynyt alijäämä pieneni 1,7 mrd. euroon
 - Edelleen 6 alijäämäistä aluetta
- Alueiden taloudellinen eriytyminen on huomattavaa
 - Kertyneet alijäämät paikoin suuria, alijäämien kattaminen tulee viemään aikaa
 - Kolme aluetta arviointimenettelyssä
- Vuoden 2026 talousarviot ennakoivat noin 500 milj. euron ylijäämää – kolme aluetta ennakoi edelleen alijäämäistä tulosta

Tilinpäätökset 2025 ja näkymä vuoteen 2026

- Vuonna 2025 hyvinvointialueiden taloudessa tapahtui selvä käänne parempaan
 - Rahoituksen jälkikäteistarkistus
 - Alueiden uudistus- ja sopeutustoimien toimeenpano sekä kertaluonteiset erät painoivat kustannuskehitystä
 - Ylijäämä noin 730 milj. euroa. Kertynyt alijäämä pieneni 1,7 mrd. euroon
 - Nettokustannusten kasvu vain 1,3 prosenttia
- Edelleen 6 alijäämäistä aluetta
- Alueiden taloudellinen eriytyminen on huomattavaa
 - Kertyneet alijäämät paikoin suuria, alijäämien kattaminen tulee viemään aikaa
 - Kolme aluetta arviointimenettelyssä
- Vuoden 2026 talousarviot ennakoivat noin 500 milj. euron ylijäämää
 - 3 aluetta ennakoi edelleen alijäämäistä tulosta

Nettokustannusten vuosimuutos vuosien 2024 ja 2025 välillä

- Manner-Suomen nettokustannukset kasvoivat tilinpäätösten perusteella vuonna 2025 nimellisesti vain 1,3 % edellisvuodesta.
- Kasvu on historiallisestikin huomattavan matalaa ja reaalisesti tarkoittaisi selkeää kustannusten laskua.
- Tarkoittaa myös huomattavaa laskua rahoituksen jälkikäteistarkistukseen vuonna 2027 suhteessa julkisen talouden suunnitelmaan.
- Kustannusten kehitys kuitenkin vaihtelee alueittain merkittävästi.
- Kymmenellä alueella kasvu on nollan tuntumassa ja jopa negatiivista

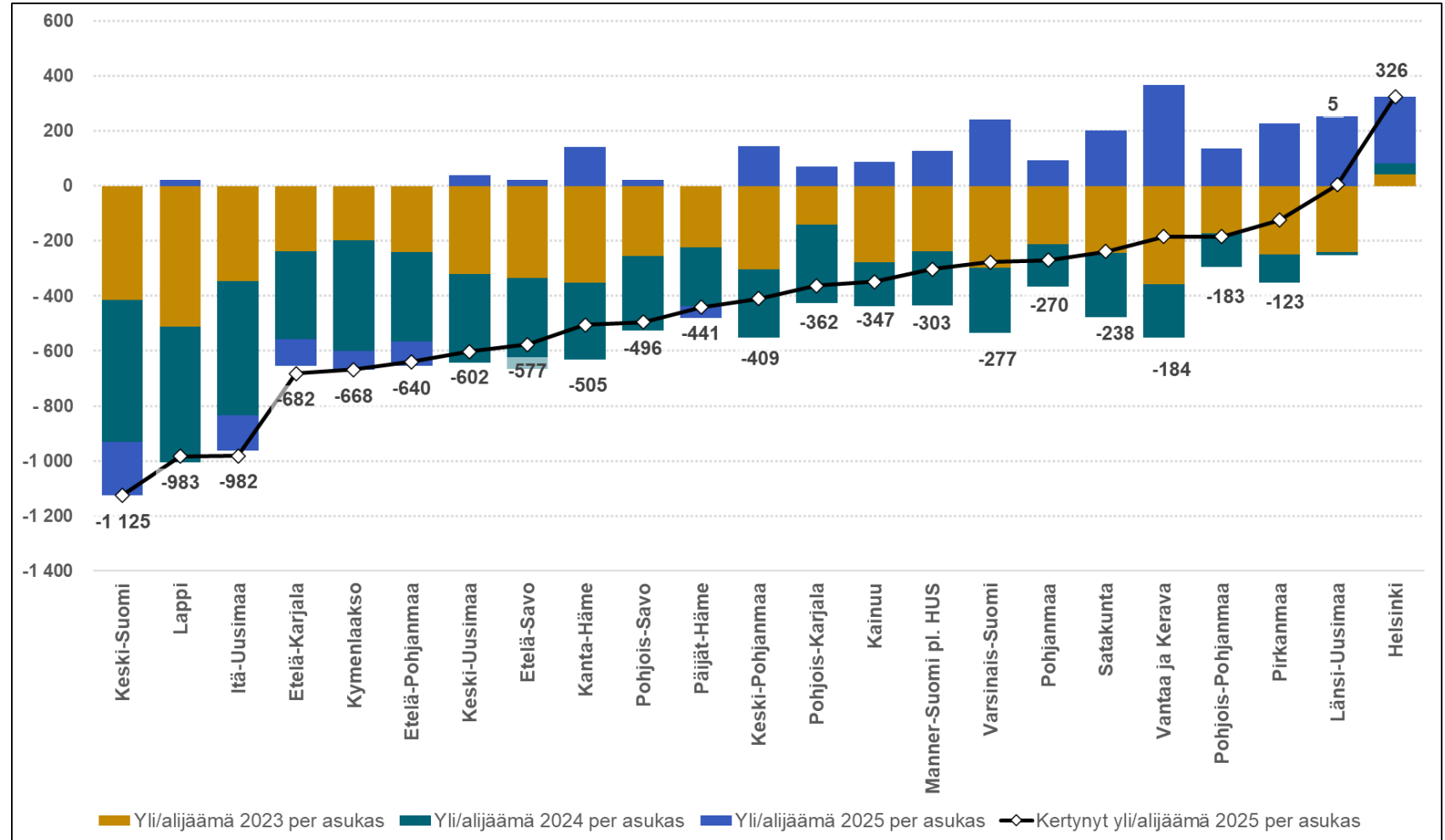


Yli-/alijäämäkertymä alueittain vuoden 2025 lopussa

Alueellinen eriytyminen on huomattavan suurta

Asukaskohtaiset yli/alijäämäkertymät (2023-2025) vaihtelevat yli -1 100 euron alijäämästä yli 300 euron ylijäämään per asukas (Manner-Suomen alijäämää yhteensä -303 €/as.)

Suuri osa alueista pääsi ylijäämäiseen tulokseen vuonna 2025, vain 6 aluetta teki alijäämää



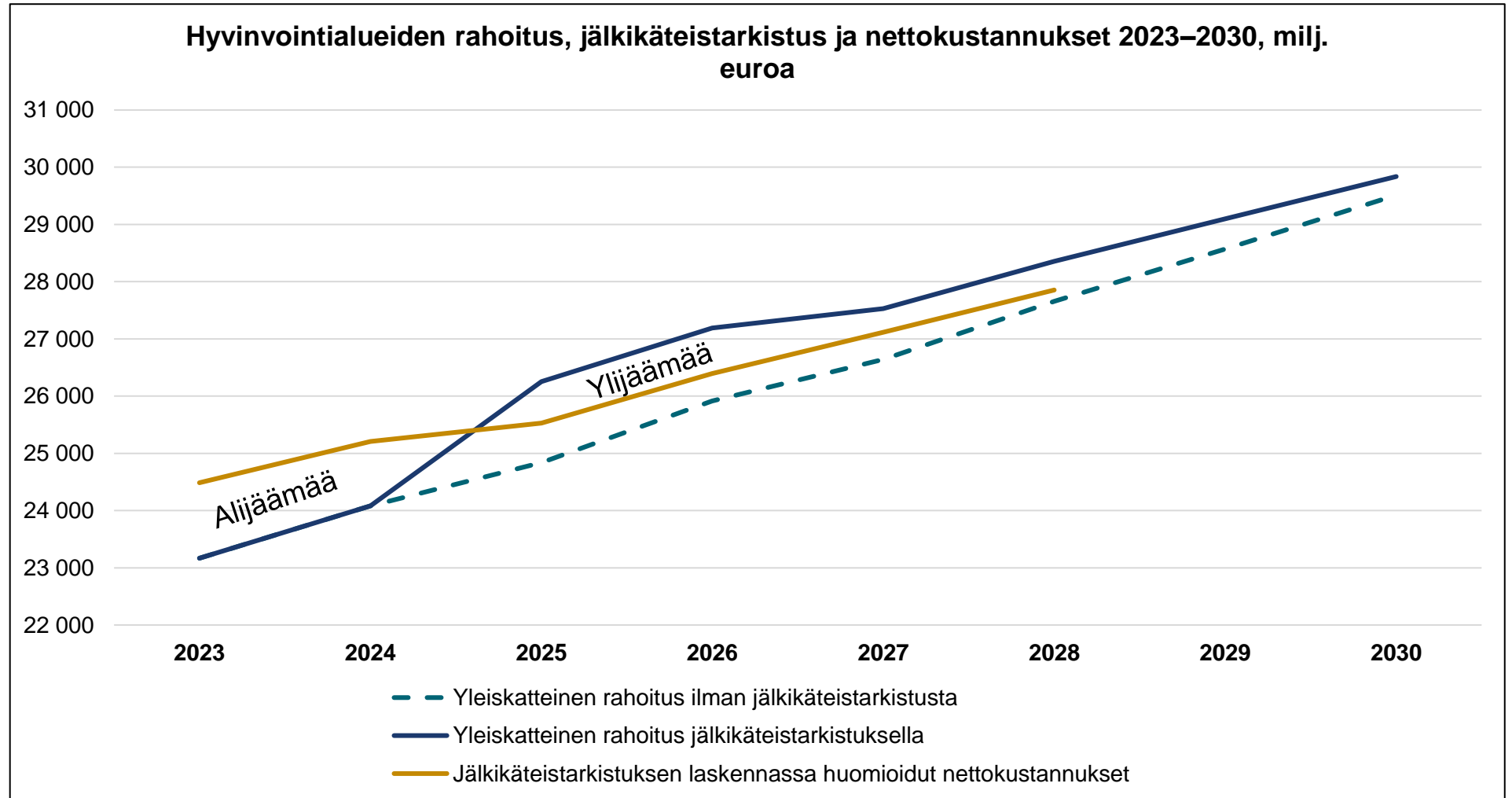
Hyvinvointialueiden kertyneet alijäämät suhteessa vuoden 2026 rahoitukseen

- Talouden eriytyminen näkyy kertyneiden alijääminen eroissa
- Valtaosalla alueista vuosi 2025 näyttäytyy käännekohtana, jolloin kustannuskehitys taittui selvästi
- Katettavaa alijäämää on kertynyt ensimmäisiltä vuosilta ja kattaminen vie aikaa

Hyvinvointialue	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa	Vuoden 2026 rahoitus yhteensä, euroa/asukas	Kertynyt alijäämä 2025	Asukaskohtainen kertynyt alijäämä 2025	Kertynyt alijäämä / rahoitus 2026, %
Keski-Suomi	1 310 331 045	4 780	-308 042 158	-1 125	-23,5 %
Itä-Uusimaa	437 740 462	4 403	-97 767 475	-982	-22,3 %
Lappi	1 047 590 800	5 947	-173 259 238	-983	-16,5 %
Keski-Uusimaa	878 977 062	4 245	-124 896 121	-602	-14,2 %
Etelä-Karjala	613 543 402	4 905	-84 685 271	-682	-13,8 %
Etelä-Pohjanmaa	1 014 477 958	5 341	-121 254 398	-640	-12,0 %
Kymenlaakso	904 018 461	5 742	-104 417 899	-668	-11,6 %
Kanta-Häme	828 385 922	4 889	-85 314 476	-505	-10,3 %
Etelä-Savo	783 434 950	6 055	-73 937 922	-577	-9,4 %
Pohjois-Savo	1 331 700 508	5 352	-123 166 890	-496	-9,2 %
Päijät-Häme	996 294 252	4 869	-90 150 698	-441	-9,0 %
Keski-Pohjanmaa	343 861 421	5 077	-27 588 667	-409	-8,0 %
Pohjois-Karjala	880 663 215	5 433	-58 435 207	-362	-6,6 %
Manner-Suomi yhteensä	27 189 751 480	4 851	-1 701 784 826	-303	-6,3 %
Kainuu	416 043 808	5 974	-24 038 898	-347	-5,8 %
Varsinais-Suomi	2 432 515 178	4 916	-138 019 874	-277	-5,7 %
Pohjanmaa	862 910 936	4 828	-48 418 979	-270	-5,6 %
Satakunta	1 086 939 427	5 145	-49 913 269	-238	-4,6 %
Vantaa ja Kerava	1 263 353 019	4 360	-53 642 448	-184	-4,2 %
Pohjois-Pohjanmaa	2 051 875 414	4 905	-76 561 243	-183	-3,7 %
Pirkanmaa	2 582 609 832	4 735	-67 686 338	-123	-2,6 %
Länsi-Uusimaa	2 034 511 719	4 052	2 720 191	5	0,1 %
Helsinki	3 087 972 688	4 514	226 692 452	326	7,3 %

Hyvinvointialueiden rahoituksen ja kustannusten arvioitu kehitys

- Rahoituksen tasoa tarkistetaan toteutuneiden kustannusten perusteella kahden vuoden viiveellä
- Tarkistus tehdään koko maan tasolla, ei aluekohtaisesti



Arvio vaadittavasta aluekohtaisesta nettokustannusten kehityksestä, jotta alijäämät olisivat katettuna tavoitevuotena 2026, 2027, 2028 tai 2029

- Kuvaa nettokustannusten muutosta jokaisena vuotena, jotta alijäämät katettuna tavoitevuoden loppuun mennessä
- Esim. jotta alijäämät olisi katettuna vuonna 2029, vaatisi se Keski-Suomelta nettokustannusten 1,8% laskua jokaisena vuotena 2026-2029
- Vastaavasti esim. Pohjois-Savolla kustannuksen voisivat kasvaa korkeintaan 1,2 % vuosittain, jotta alijäämät olisi katettu vuoden 2029 loppuun mennessä
- Hyvinvointialuelain muutosesitys, (HE 189/2025 vp, HE 27/2026 vp)

Alue	Muutos 2024	Muutos 2025	Muutos 2026	Muutos 2027	Muutos 2028	Muutos 2029
Keski-Suomi	4,8 %	-0,7 %	-24,3 %	-8,4 %	-3,8 %	-1,8 %
Etelä-Karjala	4,6 %	1,1 %	-13,9 %	-5,0 %	-2,6 %	-1,5 %
Kymenlaakso	6,4 %	1,5 %	-11,6 %	-3,9 %	-2,0 %	-1,2 %
Itä-Uusimaa	6,8 %	0,1 %	-22,4 %	-7,2 %	-2,4 %	-0,3 %
Pohjois-Savo	2,8 %	0,9 %	-5,8 %	-0,7 %	0,6 %	1,2 %
Etelä-Pohjanmaa	4,3 %	1,0 %	-9,0 %	-1,4 %	0,5 %	1,2 %
Etelä-Savo	2,0 %	0,3 %	-5,2 %	-0,2 %	0,8 %	1,2 %
Lappi	3,8 %	-0,1 %	-12,6 %	-2,4 %	0,3 %	1,3 %
Päijät-Häme	3,2 %	2,9 %	-6,0 %	-0,5 %	0,9 %	1,5 %
Keski-Uusimaa	4,0 %	-1,4 %	-11,5 %	-2,2 %	0,7 %	1,8 %
Kainuu	0,0 %	3,2 %	-1,4 %	1,2 %	1,7 %	1,8 %
Satakunta	2,2 %	-1,7 %	0,8 %	2,2 %	2,0 %	1,9 %
Kanta-Häme	1,8 %	-0,9 %	-4,8 %	0,6 %	1,7 %	2,0 %
Keski-Pohjanmaa	2,1 %	-1,6 %	-2,2 %	1,4 %	2,2 %	2,6 %
Pohjanmaa	1,6 %	1,5 %	-1,4 %	1,5 %	2,5 %	2,7 %
Pohjois-Karjala	6,0 %	-0,1 %	-0,6 %	2,4 %	2,9 %	3,1 %
Pirkanmaa	1,5 %	2,2 %	5,5 %	4,6 %	4,1 %	3,8 %
Pohjois-Pohjanmaa	3,0 %	3,5 %	3,1 %	3,7 %	3,9 %	3,9 %
Varsinais-Suomi	2,6 %	1,0 %	3,8 %	5,0 %	4,9 %	4,7 %
Länsi-Uusimaa	0,0 %	2,9 %	11,6 %	7,8 %	6,4 %	5,7 %
Helsinki	3,8 %	4,2 %	19,1 %	10,8 %	8,3 %	7,0 %
Vantaa ja Kerava	1,7 %	-2,1 %	10,6 %	9,9 %	9,1 %	8,3 %
Manner-Suomi yht.	2,9 %	1,3 %	-0,1 %	2,6 %	3,1 %	3,2 %

VM:n arvio hyvinvointialueiden talouden näkymistä vuosina 2027-2030

- Palvelut eivät ole yksittäisiä palveluja lukuun ottamatta uusimpien arvioiden perusteella vaarantuneet. Siten voidaan arvioida, että rahoitus on ollut riittävää lakisääteisten palvelujen järjestämiseksi vuonna 2025 Pohjois-Karjalaa lukuun ottamatta.
- Hyvinvointialueiden taloudelliset tilanteet ovat eriytyneet ja eriytymiskehityksen voidaan arvioida osittain jatkuvan lähivuosina. Tämä on nähtävissä sekä VM:n skenaariolaskelmissa että alueiden taloussuunnitelmien mukaisissa kustannusurissa.
- Rahoituksen kasvunäkymät niukat. Julkisen talouden tila haastaa etsimään ratkaisuja hillitä kustannusten kasvua tulevaisuudessa
- Alijäämien kattaminen tulee edellyttämään alueilta tiukkaa kustannusten hillintää ja mikä osaltaan uhkaa eriyttää alueiden tilannetta myös tulevina vuosina.
- Jos talouden sopeutukset uhkaavat vaarantaa alueiden lakisääteiset palvelut, on alueita mahdollista tukea ohjauksen erillismenettelyillä.
 - Alueiden talouden eriytyminen huomioon ottaen on todennäköistä, että uusia arviointimenettelyjä tullaan käynnistämään tilinpäätöstietojen 2025 perusteella sekä kehyskaudella 2027–2030.
- Järjestelmän taloudellisen kestävyuden näkökulmasta on keskeistä, että kaikilla alueilla säilyy kannustimet kustannusten kasvun hillintään myös jatkossa.



VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Kiitos